

Cultuur

De sleutel tot een kansrijk
en verbonden Den Haag

Cultuur: De sleutel tot een kansrijk en verbonden Den Haag

Den Haag wordt pas echt sociaal sterk, leefbaar en toekomstbestendig als cultuur stevig onderdeel is van stedelijk beleid. Cultuur is geen luxe, maar een slimme investering in oplossingen voor grootstedelijke vraagstukken. Zet cultuur structureel in voor welzijn, kansengelijkheid en economische vitaliteit.

Den Haag is een diverse en dynamische stad, maar kent grote uitdagingen:

- groeiende kansengelijkheid
- afnemend vertrouwen in samenleving en overheid
- mentale gezondheidsproblemen
- dreigende polarisatie
- een toenemende kloof tussen groepen en wijken

Cultuur biedt bewezen en duurzame oplossingen. Het draagt bij aan sociale samenhang, brede ontwikkeling en een vitale economie.

Cultuur in cijfers

- **86% van de Hagenaars** vindt kunst en cultuur belangrijk voor de samenleving.
- **227.000 inwoners** beoefenen actief cultuur in hun vrije tijd.
- **565 amateurkunstverenigingen** en talloze informele groepen bouwen dagelijks aan een levendige en sociale stad.
- **300 initiatieven** voor cultuurparticipatie worden jaarlijks ondersteund.
- **95% van de basisscholen** neemt jaarlijks deel een culturele activiteiten via CultuurSchakel.
- **5 van de 8 stadsdelen** kennen al "wijknetwerken cultuur" aangejaagd door CultuurSchakel.

"Cultuur is geen bijzaak, maar het cement in de stad, de olie van de samenleving."

- wethouder Saskia Bruines

Vijf thema's. Vijf oplossingen.

1. Kansengelijkheid voor alle Hagenaars

In Den Haag bepaalt je wijk te vaak je toekomst. Kinderen en jongeren in kwetsbare buurten starten met minder kansen – op school, in ontwikkeling en in het leven. Dit vergroot ongelijkheid en belemmert talent.

Cultuur:

- helpt ontwikkelkansen te vergroten – juist waar ze het hardst nodig zijn.
- biedt toegang tot meedoen, zelfexpressie en brede vaardigheden.
- helpt het eigen perspectief te ontwikkelen en nieuwe perspectieven te ontdekken.
- draagt bij aan de brede ontwikkeling van kinderen, creativiteit, taalvaardigheid, burgerschap en kritisch denken.
- verkleint onderwijs- en ontwikkelingsachterstanden juist in wijken waar kansengelijkheid groot is.

Uit de Haagse praktijk: In Moerwijk versterken kleuters hun taalvaardigheid via muziek en theater.

Oproep:

- ✓ ☐ Investeer in cultuureducatie in alle wijken
- ✓ ☐ Maak brede talentontwikkeling structureel onderdeel van onderwijs- en jeugdbeleid

2. Leefbaarheid: sociale samenhang en welzijn in buurten

In veel wijken brokkelt het samenleven af. Mensen leven naast elkaar in plaats van met elkaar. De sociale samenhang staat onder druk, met als gevolg een gevoel van onveiligheid, wantrouwen en afstand.

Cultuur:

- verbindt mensen en versterkt het gemeenschapsgevoel en de sociale cohesie.
- vermindert polarisatie wanneer mensen elkaar ontmoeten via creatieve expressie.
- vergroot het woongenot en samenleven in wijken.
- zorgt in duurzame samenwerking met welzijn en onderwijs voor beter afgestemd en gedragen aanbod.

Uit de Haagse praktijk: In Escamp organiseren jongeren en ouderen samen een buurtvoorstelling.

Oproep:

- ✓ Stimuleer cultuur in de wijk als middel tegen polarisatie
- ✓ Koppel cultuur, welzijn en zorg in lokaal beleid

3. Participatie & welzijn: meedoen is gezond

Eenzaamheid, stress en mentale klachten nemen toe – onder jongeren, ouderen en alles daartussenin. Het belang van sociale verbondenheid en zinvolle bezigheden wordt steeds groter.

Cultuur:

- biedt laagdrempelige manieren om verbinding te voelen, iets zinvols te doen en jezelf te ontwikkelen.
- draagt bij aan zelfvertrouwen, zingeving, structuur, sociale netwerken, fysieke en mentale gezondheid.
- voorkomt eenzaamheid, vooral bij kwetsbare groepen zoals ouderen, mensen met een beperking, jongeren in een isolement.
- is een laagdrempelige vorm van participatie die alle lagen van de bevolking aanspreekt.

Uit de Haagse praktijk: In Wijkcentrum de Octopus in de Schilderswijk volgen kinderen en volwassenen met een beperking wekelijks workshops boetsen, schilderen en knutselen.

Oproep:

- ✓ Investeer in cultuur als deel van sociaal beleid en preventieve gezondheid.
- ✓ Reserveer structureel budget voor wijkgerichte cultuurprogramma's als effectief middel tegen eenzaamheid, mentale klachten en sociaal isolement.

4. Vrijwilligers en professionals: onmisbaar netwerk

Zonder mensen geen cultuur. En juist deze mensen – vrijwilligers, zzp'ers en professionele aanbieders – staan onder druk. Terwijl zij het zijn die cultuur mogelijk maken voor duizenden Hagenaars.

Achter elke voorstelling, workshop of muzikles staan mensen die zich inzetten voor cultuur. Vrijwilligers en professionals vormen samen het kloppend hart van cultuur in de stad.

- Zij zorgen voor sociale binding, lokale betrokkenheid en gemeenschapsopbouw.
- Duizenden vrijwilligers organiseren repetities, begeleiden groepen, regelen podia en bouwen communities in de wijk.
- Professionele aanbieders en docenten (veelal zzp'ers) waarborgen kwaliteit, continuïteit en bieden een groot cultureel aanbod voor iedere Hagenaar.
- Zij houden het culturele ecosysteem draaiende.

Uit de Haagse praktijk: Vrijwilligers van Haagse koren bewijzen dat door samenwerking tijdens de Open Koren Week, koorzang zichtbaarder wordt en zij meer leden aantrekken.

Oproep:

- ✓ Zorg voor structurele financiële ondersteuning en ontwikkel een meerjaren-regeling voor vrijwilligersorganisaties en zzp'ers in de cultuursector.
- ✓ Investeer in een stedelijk netwerk en ondersteuningsstructuur waarmee cultuurvrijwilligers en zzp-docenten zich duurzaam kunnen professionaliseren, verbinden en samenwerken.

5. Economische vitaliteit en aantrekkelijk vestigingsklimaat

Cultuur maakt de stad aantrekkelijk voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Het creëert werk, versterkt de lokale economie en draagt bij aan de internationale uitstraling.

Cultuur:

- biedt werkgelegenheid voor zelfstandigen, zzp'ers en culturele organisaties.
- stimuleert lokale bestedingen in horeca, detailhandel en vervoer.
- stimuleert toerisme.
- Investeert lokaal, onder andere in het huren van repetitieruimtes, aanschaf van materialen en programmering van activiteiten.
- vergroot het vestigingsklimaat voor bewoners, bedrijven en (internationale) instellingen.
- draagt bij aan innovatie, stedelijke ontwikkeling en het internationale profiel van Den Haag.

Uit de Haagse praktijk: Festivals als Spotlight Festival trekken duizenden bezoekers en zorgen voor extra omzet in horeca en winkels.

Oproep:

- ✓ Investeer in culturele initiatieven, festivals en makers
- ✓ Erken cultuur als economische motor in de stad

CultuurSchakel: partner in uitvoering

Den Haag heeft een sterke uitvoeringspartner nodig om culturele ambities waar te maken. Dat is CultuurSchakel.

Wij verbinden cultuur met bewoners, scholen, makers en organisaties. We versterken cultuureducatie, ondersteunen honderden initiatieven in de wijken en bouwen aan een stevig netwerk van professionals en vrijwilligers. Wij zorgen voor structuur, expertise en langdurige impact. Niet voor niets noemt de gemeente ons expliciet als partner in de Cultuurvisie 2033.

Politieke oproep voor 2026

Wil Den Haag in 2033 een sociaal sterke, leefbare en trotse stad zijn? Dan vraagt dat nú om politieke keuzes:

- ✓ Behoud en versterk investeringen in cultuurparticipatie en -educatie.
- ✓ Borg ondersteuning voor amateurkunst door subsidies, netwerkvorming en maatwerk.
- ✓ Stimuleer structurele samenwerking tussen cultuur, onderwijs en het sociaal domein.
- ✓ Investeer in innovatie, nieuwe makers, jong talent en experimentele vormen.
- ✓ Erken cultuur als publieke voorziening en borg deze in alle wijken.

Cultuur is de sleutel. Zet 'm in.

Met kennis, een sterk netwerk en draagvlak in het veld staan wij klaar om het culturele ecosysteem te versterken. Samen met de gemeente en partners zetten we cultuur structureel in als motor voor welzijn, kansengelijkheid en leefbaarheid in Den Haag.

Meer weten? Leontine van Vlerken (directeur CultuurSchakel) gaat graag met je in gesprek.

✉ leontinevanvlerken@cultuurschakel.nl

Cultuur werkt.

Voor iedere partij die constructief wil bijdragen aan onze uitdagende en prachtige stad Den Haag!